

مقاومت بانکهای اسلامی و بانکهای مرسوم در بحران مالی جهانی

دکتر سید حسین میرجلیلی

دانشیار پژوهشکده اقتصاد-پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و مشاور ارشد سابق
مدیر اجرایی-گروه بانک جهانی

کنفرانس مالیه اسلامی، ششم دی ماه 1394

دانشگاه الزهرا-تهران-ج.ا.ایران

آیا بانکهای اسلامی در حال رشد، در دوره بحران، مقاوم بودند؟

- برخی شواهد تجربی حامی مقاومت نسبی:
- فاروق و ظاهر (2015)
- حسن و دریدی (2010)
- بک، میرگوش-کانت و دیگران (2013)

دلایل مقاومت بانکهای اسلامی در بحران مالی جهانی:

- شیوه های تامین مالی بانکداری اسلامی (مشارکت، مضاربه، مرابحه، اجاره، استصناع) بیش از بانکداری متعارف، بابخش واقعی اقتصاد گره خورده است.
- بانکهای اسلامی در معرض ریسک مستقیم مشتقات مالی مسموم نبودند.
- بانکهای اسلامی سهم بیشتری از دارایی خود را به صورت نقد نسبت به بانکهای مرسوم حفظ کرده اند. به دو دلیل: 1) در سیستم دوگانه، به بازار بین بانکی دسترسی ندارند. 2) سرمایه گذاری در بخش واقعی نیازمند دوره مهلت است.
- البته بانکهای اسلامی در بحران اقتصادی پس از بحران مالی مقاومت کمتری داشتند و زیان دیدند و مطالبات معوق افزایش یافت.

مقاومت بانکهای مرسوم در بحران مالی جهانی: نمونه کانادا

- شرایط نهادی
- ناظر محتاط بانکی
- نسبت های سرمایه به دارایی
- سقف اهرم
- بازار محافظه کارانه وام مسکن

درسهایی که بانکهای اسلامی می توانند بیاموزند:

- مدیریت ریسک نقدینگی
- اهمیت شرایط نهادی
- دلایل مقاومت بانکهای کانادایی

• نتیجه گیری

- اقتصادهای آسیایی در بحران مالی جهانی، مقاوم بودند زیرا از بحران 1997 آسیا آموختند و اصلاح کردند.
- بحران مالی جهانی، آخرین بحران نبود.
- بانکهای اسلامی با آموختن از بحران مالی و اقتصادی، برای بحران بعدی آماده و تجهیز شوند.